KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-171
d.d. 6 juni 2012
(mr. H.J. Schepen, voorzitter en drs. A. Adriaansen en mr. J.W.H. Offerhaus, leden met mevrouw mr. M. Nijland als secretaris)

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument; en
- de dupliek van Aangeslotene.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen het advies van de Commissie als niet bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op vrijdag 27 april 2012.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. Eind 2007 hebben Consument en zijn echtgenote een hypothecaire geldlening van € 225.000,- bij Aangeslotene afgesloten. Op 3 december 2007 is de hypotheekofferte ondertekend en op 4 januari 2008 is de hypotheekakte verleden. De eerstvolgende renteherzieningsdatum was 1 februari 2011.

2.2. Op 17 december 2010 heeft Consument bij Aangeslotene een pro forma aflosnota opgevraagd tegen een aflosdatum van 17 januari 2011. Hierin was een boete wegens vervroegde aflossing opgenomen. Op 20 december 2010 heeft Consument een aflosnota opgevraagd tegen een aflosdatum van 1 februari 2011. Consument was voornemens om op 1 februari 2011 tot algehele aflossing van de hypothecaire geldlening over te gaan. Omdat deze datum gelijk was aan de renteherzieningsdatum is in de aflosnota geen aflosvergoeding van 3% opgenomen.

2.3. In artikel 5 van de Productclausule, welke onderdeel van de overeenkomst uitmaakt is ten aanzien van vervroegde aflossing – voor zover relevant – het volgende bepaald:

"De tekst van artikel 17.7 lid 7 van de Algemene Voorwaarden vervalt en wordt vervangen door de volgende bepaling:
7 De geldnemer is, tenzij het bepaalde in artikel 16 lid 6 van de Algemene Voorwaarden van toepassing is, bij geheel of gedeeltelijke vervroegde aflossing van het Verschuldigde, een boete verschuldigd gelijk aan 3% (drie procent) van de restant Hoofdsom. De restant Hoofdsom wordt voor de berekening van de boete bij algehele aflossing verminderd met de onder artikel 17 lid 6 van de Algemene Voorwaarden genoemde vrijstelling van 10%."

In artikel 17 lid 6 van de Algemene Voorwaarden (hierna: de Voorwaarden) is - voor zover relevant - bepaald: "Vervroegde aflossing kan uitsluitend zonder boete geschieden indien: (…) b. deze geschiedt op de laatste dag van de rentevastperiode;"

2.4. Op 4 maart 2011 heeft Aangeslotene bericht van de dienstdoende notaris ontvangen dat geen aflossing heeft plaatsgevonden omdat de nieuwe hypothecaire financier nog aanvullende vragen aan Consument heeft gesteld, waardoor de hypothecaire geldlening nog niet geregeld was en de gelden niet beschikbaar waren. Consument heeft op dat moment telefonisch bij Aangeslotene geïnformeerd naar de mogelijkheid de rente tijdelijk op een variabel tarief te zetten. Dit is niet gehonoreerd omdat Aangeslotene voor deze specifieke hypothecaire geldlening geen variabel tarief aanbood. De aflosdatum is toen naar 22 april 2011 verplaatst.

2.5. Hierop heeft Aangeslotene een nieuwe aflosnota opgemaakt en aan Consument toegezonden. In deze nota was een bedrag van € 6.075,- wegens vervroegde aflossing opgenomen.

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot kwijtschelding van de door haar in rekening gebrachte boete wegens vervroegde aflossing van de hypothecaire geldlening ten bedrage van € 6.075,-.

3.2. Aan deze vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van haar zorgplicht omdat Aangeslotene tijdig door Consument op de hoogte is gebracht van het feit dat de aflossingsdatum vertraging had opgelopen; zij had het rentetarief tijdelijk op variabel moeten zetten zodat Consument bij volledige aflossing geen boeterente verschuldigd zou zijn.

3.3. Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

4. Beoordeling

4.1. De vraag die aan de Commissie ter beoordeling ligt is of Aangeslotene bij de volledige aflossing van de hypothecaire geldlening op 22 april 2011, niet zijnde de renteherzieningsdatum, een boete wegens vervroegde aflossing bij Consument in rekening mocht brengen.

4.2. De Commissie stelt vast dat in de toepasselijke Productclausule en de Voorwaarden is opgenomen dat bij vervroegde aflossing van de hypothecaire geldlening een boete van 3% van de restant hoofdsom is verschuldigd. Geen boete is verschuldigd wanneer wordt afgelost op de laatste dag van de rentevastperiode. In dit geval liep laatstgenoemde periode af op 1 februari 2011.

4.3. De Commissie stelt voorts vast dat niet ter discussie staat dat Consument, akkoord is gegaan met de overeenkomst en de daarop van toepassing zijnde Voorwaarden. Daarnaast staat vast dat Consument het voornemen had de hypothecaire geldlening per renteherzieningsdatum geheel boetevrij af te lossen, echter dit bleek niet mogelijk omdat de nieuwe geldverstrekker nog aanvullende vragen aan Consument had gesteld. Hierdoor liep de aanvraag van de nieuwe financiering vertraging op en was het benodigde geld op de renteherzieningsdatum van 1 februari 2011 niet beschikbaar. De Commissie is van oordeel dat Aangeslotene geen enkele rol heeft gespeeld bij de aanvraagprocedure van de nieuwe hypothecaire geldlening en de ontstane vertraging kan haar dan ook niet worden aangerekend.

4.4. Omdat de hypothecaire geldlening op 1 februari 2011 niet werd afgelost heeft Consument Aangeslotene telefonisch verzocht om de rente naar een variabel tarief om te zetten. Aangeslotene heeft ter zitting uitvoerig gemotiveerd toegelicht dat de betreffende hypothecaire geldlening een specifieke budgethypotheek was en dat een variabel rentetarief niet werd aangeboden voor deze financieringen. Zij licht voorts toe dat het een relatief voordelige hypotheek was, waar tegenover staat dat de klant weinig vrijheden heeft. De Commissie is van oordeel dat Aangeslotene hiermee voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zij niet gehouden was om het rentetarief na 1 februari 2011 om te zetten in een variabel tarief, hetgeen in een dergelijke situatie bij meer standaard hypotheekproducten, van een geldverstrekker wel zou mogen worden verwacht . Omdat Consument voor deze specifieke hypothecaire financiering met deze beperkende voorwaarde heeft gekozen en omdat het bovendien niet aan Aangeslotene te wijten is geweest dat er een vertraging van tweeënhalve maand voorafgaand aan de aflossingsdatum is ontstaan, is zij niet toerekenbaar tekort geschoten in haar verplichtingen jegens Consument. Zij kon de boeterente dan ook overeenkomstig de toepasselijke Voorwaarden, - welke de Commissie eveneens niet onredelijk bezwarend acht, - in rekening brengen. De vordering komt dan ook niet voor toewijzing in aanmerking.

5. Beslissing

De Commissie bepaalt bij niet bindend advies dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.